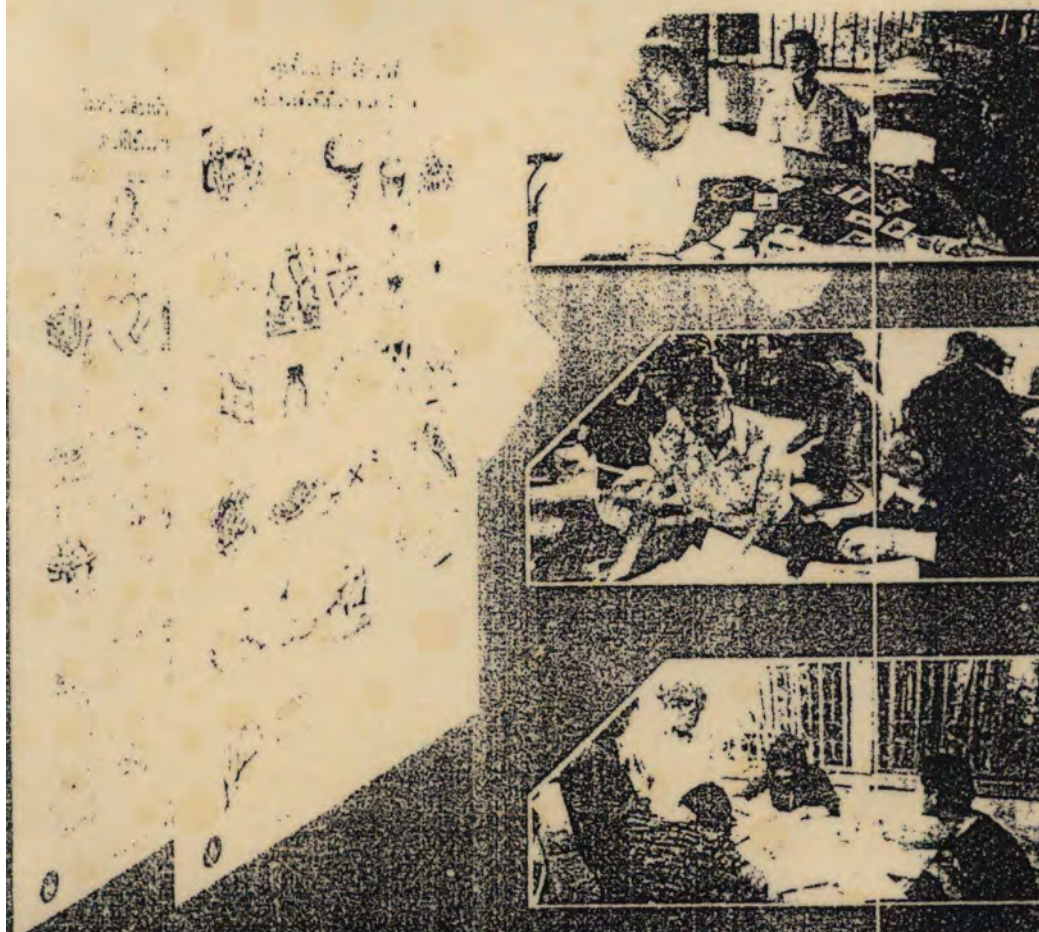

คู่มือระบบตัวเขียน

ภาษาแสก

บ้านปะหว้า ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม

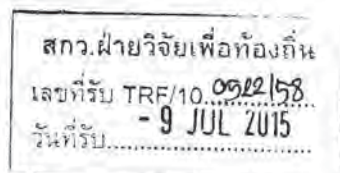
"เอกสารประกอบรายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการแนวทางการจัดทำพจนานุกรมภาษาแสกฉบับชาวบ้าน
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาแสก บ้านปะหว้า
ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม (RDG53M0021)"^{v.3}

คำนำ

ชาติพันธุ์ไทยแสงเป็นชนกลุ่มน้อย ในประเทศไทยมีอยู่ที่จังหวัดนครพนม มีภาษาถิ่นพูดแสงเป็นของตนเอง แต่ไม่มีตัวเขียน ชนเผ่าแสงและคณะทีมวิจัยไทยแสง บ้านชะฮั่ว ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ร่วมกับทีมวิจัยภาษาถิ่น ของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำภาษาไทยกลางเป็นหลัก ในการกำหนด ปรับปรุง แก้ไข หลายรอบเกี่ยวกับตัวอักษร ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและเครื่องหมายอื่นๆ เพื่อเป็นมรดกภาษาพูด(เสียง) อันเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมที่คงามให้กับชนเผ่าแสง และบุคคลทั่วไปในประเทศไทยสืบไป

หวังว่า คู่มือเล่มนี้จะทำให้ท่านได้เข้าใจภาษาแสงทั้งในส่วนระบบตัวเขียน และการจัดพิมพ์ภาษาแสงในคอมฯ ตามสมควร

ปรีชา ชัยปัญหา และคณะทีมวิจัย

การจัดทำพจนานุกรมภาษาแสงฉบับชาวบ้าน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ระบบตัวเขียน : ภาษาแสง	1
บทนำ	1
ระบบตัวเขียนภาษาแสง	2
1. พยัญชนะ	2
1.1 พยัญชนะ	2
1.2 พยัญชนะที่มีสัญลักษณ์พิเศษ	3
1.3 พยัญชนะที่เหมือนภาษาไทยแต่ออกเสียงต่างกัน	4
2. กลุ่มพยัญชนะ	4
2.1 กลุ่มพยัญชนะต้น	4
2.1.1 กลุ่มอักษรกลาง	4
2.1.2 กลุ่มอักษรสูง	4
2.1.3 กลุ่มอักษรต่ำ	5
2.1.4 กลุ่มอักษร พยัญชนะควบกล้ำ	5
2.2 พยัญชนะสะกด	5
2.2.1 พยัญชนะสะกด คำเป็น	5
2.2.2 พยัญชนะสะกดที่เป็นคำตาย	6
3. วรรณยุกต์	7
3.1 รูปวรรณยุกต์ที่ใช้ตามปกติ	7

3.2	รูปวรรณยุกต์ที่กำหนดขึ้นใหม่.....	8
3.3	วิธีเรียงลำดับ	8
4.	สระ.....	9
5.	คำพ้องรูป.....	9
6.	การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	10
6.1	๑ ไม่นั้น "ไปยานเล็ก".....	10
6.2	๒ ฯลฯ ไม่นั้น "ไปยานใหญ่"	11
6.3	๓ ไม่นั้นเขียน"ไม้นั้นมก".....	11
6.4	๔ ไม่นั้น "ไม้นั้น".....	11
6.5	๕ ไม่นั้น "จุลภาค".....	11
6.6	๖ ไม่นั้น "ประจัญ".....	11
6.7	() ไม่นั้น "นขลิขิต".....	11
6.8	! ไม่นั้น "อศเจรีย์".....	11
7.	การเว้นวรรค	11
8.	การเขียนคำขึ้น, ชื่อคน, ชื่อสถานที่	12
8.1	การเขียนคำขึ้น.....	12
8.2	การเขียนชื่อคน.....	12
8.3	การเขียนชื่อสถานที่.....	12
9.	หรัสทัวร่าเสียง มีซ้าวเจ็ดทัว(พยัญชนะตันที่ใช้ในภาษาเสก มี 27 ตัว).....	12

10. หูรับไมหย่าเสียง มีชีวเจ็ดทัว (สระที่ใช้ในภาษาแสก มี 27 ตัว)	12
11. หูรับไมจัมพิน (รูปเครื่องหมายวรรคตอน).....	12
12. ไมร้างเสียงฟ้าสำเตรกมีร็อกทัว เจ็ดเสียง (วรรณยุกต์ที่ใช้ในภาษาแสกมี 6 รูป 7 เสียง).....	13
13. ไมร้างเสียงมีเจ็ดเสียงป็นเจียนแล้ว (วรรณยุกต์มี 7 เสียง ผสมเป็นคำ).....	13
14. การพิมพ์ภาษาแสกด้วยโปรแกรม Microsoft Word.....	18
การติดตั้ง Font	18
วิธีพิมพ์ภาษาแสกด้วย Font Saek.....	21

ระบบตัวเขียน : ภาษาแสก

บทนำ

1. ความรู้ทั่วไป

ภาษาไทยแสก หรือ ภาษาแสก ในประเทศไทย มีอยู่ใน 4 หมู่บ้าน ของ จังหวัดนครพนม คือ 1.บ้านอาสามารถ 2.บ้านไผ่ล้อม ค.อาสามารถ อ.เมือง จ.นครพนม 3.บ้านคอนสมอ ค.ท่าบ่อสงคราม อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม และ 4.บ้านบะหว้า(แสก) ค.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม

ชาติพันธุ์ไทยแสกมีแต่ภาษาพูดไม่มีภาษาเขียน คณะทีมวิจัยไทยแสก บ้านบะหว้า ค.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม ได้ร่วมกับคณาจารย์จาก ม.มหิดล ร่วมกันคิดและออกแบบตัวเขียน โดยอาศัยภาษาไทยกลางเป็นแม่หลักในการจัดทำ เพื่อบรรณาการตัวเขียน ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เมื่อผสมเป็นพยางค์ - เป็นคำ แล้วให้ออกเสียงตรงตามภาษาไทยแสกดั้งเดิมให้ได้มากที่สุด เพื่อเป็นการแสดงออก ซึ่งความกตัญญูตเวที ประกอบกับเพื่อให้เกิดความงาม ความหลากหลายแห่งภาษาถิ่น ที่มีในประเทศไทยสืบทอดให้เกิดความความยั่งยืนตลอดไป

ภาษาถิ่นของชาติพันธุ์ไทยแสก คณะทีมวิจัยได้ออกแบบระบบตัวเขียนทั้งในส่วนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ได้แยกอธิบายเป็นชุดๆดังนี้

ระบบตัวเขียนภาษาแสด

ระบบตัวเขียนภาษาแสด ได้ใช้อักษรภาษาไทย ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เอามาเป็นฐาน เหตุผลที่เลือกอักษรภาษาไทยมาใช้ เพราะเป็นที่นิยมของคนในชุมชน ทั้งยังเป็นภาษาที่ใช้ในราชการ ใช้สื่อสารในสถานศึกษาทุกระดับ เป็นอักษรที่ในชุมชนคุ้นเคยอยู่แล้ว และอักษรภาษาไทยนี้สามารถกำหนด เสียงคำศัพท์ภาษาแสดได้เกือบทั้งหมดทุกตัวอักษร

ระบบตัวเขียนภาษาแสด ของบ้านชะหว่า ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม สร้างขึ้นโดย การสำรวจความคิดเห็นและการยอมรับของชาวไทแสด ที่พูดภาษาแสดอยู่เป็นประจำ เขียนโดยการใช้สำเนียงภาษาแสดเป็นหลักอื่น มีรายละเอียดจำแนกเป็นข้อๆ ดังนี้

1. พยัญชนะ

พยัญชนะที่ใช้เขียนในภาษาแสด เขียนโดยอักษรไทย แบ่งตามรูปพยัญชนะได้ 3 ประเภท คือ

- 1) พยัญชนะ
- 2) พยัญชนะที่มีสัญลักษณ์พิเศษกำกับไว้
- 3) พยัญชนะที่เหมือนภาษาไทยแต่ออกเสียงต่างกัน

1.1 พยัญชนะ หมายถึง พยัญชนะที่ไม่มีสัญลักษณ์พิเศษกำกับไว้ พยัญชนะเหล่านี้จะออกเสียง เป็นเสียงเดียวกันกับในภาษาไทยทุกอย่าง มีจำนวนทั้งหมด 25 ตัว ดังนี้ ก ข ค ง จ ฉ ช ซ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ น บ ป ผ พ ฟ ม ย ร ล ว ส ห อ ฮ

ตัวอย่าง การเขียนภาษาแสก โดยใช้อักษรภาษาไทย ดังนี้

ก	กุก	"เลื้อ"	ผ	ผึย	"เลื้อ"
ข	ข่ง	"ตะกร้าใหญ่"	พ	เพ็	"แพไม้ไผ่"
ค	คู้	"กุดักน้ำโบราณ"	ฟ	ฟ็อม	"กล่องโฟม"
ง	งิ้ว	"งู"	ม	หมู่	"หมู"
จ	จะร่าน	"จิ้งจก"	บ	ไย	"โซดิงปลา"
ช	ชาง	"ช้าง"	ร	ร้ว	"เรือ"
ค	คึก	"เด็ก"	ล	หลั่ง	"กล้วย"
ด	ดริอง	"ดา"	ว	ว้าย	"ควาย"
ท	ทึง	"ธง"	ส	ส่อย	"สายสร้อย"
ถ	ไถ่	"ถุงผ้าเล็กๆ"	ห	หุ่ง	"มะละกอ"
น	หนู่	"หนู"	อ	อ้อย	"อ้อย"
บ	บ้อ	"บัว"	ฮ	ฮั่ง	"รั้ว"
ป	เป้า	"ปู"			

1.2 พยัญชนะที่มีสัญลักษณ์พิเศษ หมายถึง รูปพยัญชนะที่มีสัญลักษณ์พิเศษบางอย่างกำกับไว้ เพื่อแสดงว่า มีเสียงซึ่งต่างจากพยัญชนะในภาษาไทยที่ใช้เป็นฐาน มี 1 ตัว คือ ก ที่มีเครื่องหมาย ฟันทูล กำกับไว้ข้างใต้ ให้ออกเสียงโดยใช้ ส่วนของหลังลิ้นแตะเพดาน ออกเสียงคล้าย ก.ไก่ แต่กักลมไว้ชนิดหนึ่ง แล้วปล่อยออกมา

ตัวอย่างคำ ที่เขียนในภาษาแสก เช่น คำว่า

เกา	"ข้าว"	กึ้ม	"รสขม, ทองคำ"
กือ	"คอ"	กือมือ	"ข้อมือ"
เก้ง	"เท้า"	ก้าย	"กาย"

1.3 พยัญชนะที่เหมือนภาษาไทยแต่ออกเสียงต่างกัน มี 1 ตัว คือตัวอักษร ณ ออกเสียงโดยการใช้ลิ้นส่วนกลางแตะเพดาน แล้วปล่อยลมออกทางจมูก เหมือนคนไทยอีสาน พูดคำว่าหญ้า "หญ่า", หญ้า "เคี้ยว", ญาณ "เดิน" ฯลฯ

ตัวอย่างคำ ที่เขียนในศัพท์ภาษาแสด ดังนี้

ญาบญั่ว	"เคี้ยวเอื้อง"	ญัมญัม	"เร็วเร็ว"
ญัมเกา	"เคี้ยวข้าว"	ญา	"สะบักสะบอม"
หญ้าง	"เดิน"	ญอด	"แกระแกร็น"
แญ้น	"เงิน"	หญู้	"ปัสสาวะ"

2. กลุ่มพยัญชนะ รูปพยัญชนะที่เลือกมาใช้ในระบบตัวเขียนภาษาแสดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.1 กลุ่มพยัญชนะต้น

2.1.1 กลุ่มอักษรกลาง มี 7 ตัวอักษร ได้แก่ ก จ ด ต บ ป อ สามารถผันวรรณยุกต์ได้ครบทั้ง 7 เสียง

2.1.2 กลุ่มอักษรสูง มี 5 ตัว ได้แก่ ข ฃ ผ ส ห ในระบบตัวเขียนภาษาแสดได้นำเอาอักษรสูงในภาษาไทยกลางเข้ามาใช้ ด้วยเหตุผลที่ต้องการให้การเขียนศัพท์ภาษาแสดมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เขียนได้ตรงรูปวรรณยุกต์ทุกๆ คำ ทั้งยังเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนไทแสด ซึ่งเป็นเจ้าของภาษาอย่างดียิ่งด้วย

ตัวอย่างการเขียนคำศัพท์ ภาษาแสดโดยใช้อักษรสูงดังนี้

โสัง	"เสา"	หรัแหร่น	"หาเจอ"
สำง	"สูง"	หรัแร่อ	"ด้านใน"
ผ้ม	"ลับ"	หล้งรึาน	"หลังบ้าน"
เผ็ย	"เสือ"	แดหล้อม	"ตอนเช้า"

2.1.3 **กลุ่มอักษรต่ำ** มี 13 ตัว ได้แก่ ก ข ท น พ ฟ ม ย ร ล ว ฮ อักษรทุกตัว สามารถเขียนคำศัพท์ในภาษาแสกได้ และออกเสียงได้ตรงๆ

2.1.4 **กลุ่มอักษร พยัญชนะควบกล้ำ** ในการพูดภาษาแสกทุกๆ วันจะมีคำที่ออกเสียงเป็นพยัญชนะควบกล้ำบ่อยมาก ในการเขียนคำศัพท์ จึงจำเป็นต้องมีพยัญชนะควบกล้ำ ซึ่งจำแนกออกมาได้ 7 คู่ดังนี้ ตร ทร บร ปร ผร พร มร

ตัวอย่างการเขียนคำศัพท์ด้วยพยัญชนะควบกล้ำ ดังนี้

ตร	เตร้า	"ร่ำรว"	ผร	ผรัม	"ผม"
ทร	ทร้อ	"ขอ"	พร	ผากพราว	"มะพร้าว"
บร	เบรียน	"เดือน"	มร	แมร์ริก	"เมล็ด"
ปร	ปร้า	"ปลา"			

2.2 **พยัญชนะสะกด** ระบบตัวเขียนในภาษาแสก สามารถใช้พยัญชนะสะกดในอักษรภาษาไทยได้ครบ 8 ตัว

ตัวอย่าง การเขียนคำที่มีพยัญชนะสะกดต่างๆ จำนวน 8 ตัวดังนี้

-ก	แมร์ริก	"เมล็ด"	-บ	ก๊ับ	"กบ"
-ง	น้าง	"หนอไม้"	-ม	ผร่อม	"ผอม"
-ค	ปี้ด	"เปิด"	-ย	ว๊าย	"ควาย"
-น	ร๊าน	"บ้าน"	-ว	เรว	"ก๊ับดัก"

พยัญชนะสะกด ในระบบตัวเขียนภาษาแสก จำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.2.1 **พยัญชนะสะกด คำเป็น** มี 5 ตัว ได้แก่ ก ม น ย ว สามารถผันตามเสียงของวรรณยุกต์ได้ครบทุกคำ, ทุกตัวสะกด แต่อาจมีความหมายไม่ครบทุกคำ ดังนี้

-ก	คาง	ค่าง	ค้าง	ค้ำ	คั้ง	ค่าง
-ม	กม	ก่ม	กัม	ก้ม	กัม	ก่ม
-น	ป็น	ป่น	ปิ่น	ป้น	ปิ้น	ป่น
-ย	ตาย	ต่าย	ต้าย	ต้าย	ต้าย	ต้าย

-ว แก้ว แก้ว แก้ว แก้ว แก้ว แก้ว

ตัวอย่าง การเขียนคำที่มีความหมาย ในคำศัพท์ภาษาแสก โดยตัวพยัญชนะ
สะกด ที่เป็นคำเป็น ดังนี้

-ง	ดาง	"รอยด่าง"	-ย	กะต่าย	"กระต่าย"
	ด้าง	"เห็ด"		ลักด้าย	"เสามาเนื้อแข็งฝึ้ง ชิดกันเป็นกำแพง"
	ด่าง	"ตะขอยพลาสติก"			
-ม	กัม	"กัม"	-ว	แก้ว	"ถิ่นที่อยู่อาศัย"
	เล้ากัม	"เหล้ากลม"		แก้ว	"ขวด"
-น	ปิ่น	"ปิ่น"		แก้ว	"หยอกล้อ"
	ปิ่น	"แบ่งปิ่น"			

2.2.2 พยัญชนะสะกดที่เป็นคำตาย พยัญชนะสะกดที่เป็นคำตาย คือ เมื่อ
เขียนรวมกันเป็นคำแล้วอ่านออกเสียง น้ำเสียงจะสั้นกว่าตัวสะกดที่เป็นคำ
เป็น ถึงแม้จะเติมวรรณยุกต์แล้วก็ตาม มี 3 ตัว คือ ก ค บ

ตัวอย่าง การเขียนคำศัพท์เปรียบเทียบ ระหว่างตัวพยัญชนะสะกดที่เป็นคำตาย
และคำเป็นดังนี้

พยัญชนะสะกด คำตาย	พยัญชนะสะกด คำเป็น
-ก หว้าก "ฟากไม้ไผ่"	ง หย้าง "เดิน"
-ค ถ้าค "เผ็ด"	-น โหญ่น "ขย่ม"
-บ กาบ "เปลือก"	-ม ก้าม "คราบ"

พยัญชนะสะกดคำตาย ในระบบตัวเขียนภาษาแสก ถ้าเป็นเสียงวรรณยุกต์เอก ก็
มีข้อยกเว้น ไม่ต้องเติมวรรณยุกต์เอกก็ได้ เช่น

ตัวอย่างการเขียนคำที่เป็นเสียงวรรณยุกต์เอก

การเขียน	การออกเสียง	ความหมาย
-ก เกร้าโปก	โปก	หัวโกร๋น
-ค กระปาด	ปาด	เชียดปาด
-บ มากเขียน	เขียน	น้อยหน้า

ตัวอย่าง พยัญชนะสะกดคำตาย เดิมด้วยวรรณยุกต์ไม้โท, ไม้ตรี เพื่อให้ตรงกับเสียงคำศัพท์ และความหมาย ในระบบตัวเขียนของภาษาแสด ดังนี้

การเขียน	การออกเสียง	ความหมาย
- ก หล็อก	ลอก	ร้อน
- ค หล้าด	ลาด	ตักลาด
- บ ลับ	ลับ	มีด

3. **วรรณยุกต์** วรรณยุกต์ที่ใช้ในระบบตัวเขียนภาษาแสด จำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

3.1 **รูปวรรณยุกต์ที่ใช้ตามปกติ** ในภาษาไทยกลางได้แก่

(ˊ) ไม้เอก (ˋ) ไม้โท (ˋˊ) ไม้ตรี (ˋˋ) ไม้จัตวา ในระบบตัวเขียนภาษาแสด วรรณยุกต์ทั้งหมดนี้ สามารถใช้เขียนคำศัพท์ได้ตรงรูป, มีความหมาย, และสำเนียงที่ถูกต้อง

ตัวอย่างการเขียนคำ ที่เติมวรรณยุกต์ให้ตรงกับสำเนียง การพูด ในศัพท์ภาษาแสด ดังนี้

เกาแร่ “ข้าวข้าว”
 เหม่บึก “ผู้หญิง”
 ผ้อส่าย “ผู้ชาย”

ห้องเค่อ “ของใคร”
 แด็กสาว “หญิงสาว”
 ปรากปรั “ตากปลา”

3.2 รุปวรรณยุกต์ที่กำหนดขึ้นใหม่

ตัวที่ 1 (-) ไม่ไ้แทรก ใช้กำกับเสียงกลางระดับในสำเนียงการพูดภาษาแสก ซึ่งสะกดด้วยพยัญชนะที่เป็นคำตาย คือ ก ค บ

ตัวอย่างการเขียนคำศัพท์ ที่เดิมวรรณยุกต์ไม่ไ้แทรก ดังนี้

ปาก	“ปาก”	เปียด	“บวบ”
ไปก	“ใช้มือกอบเอา”	เขียบ	“เหยียบ”
เกด	“เจ็บปวด”	ปราก	“ตาก”
กาด	“ขาด”	เปรก	“แตก”

วิธีอ่านเสียงวรรณยุกต์ไม่ไ้แทรก ให้ออกเสียงราบเสมอ คล้ายกับคำว่า ปาง ในเสียงสามัญของภาษาไทยกลาง แต่ให้เปลี่ยนตัวสะกดจาก ง เป็น ก ก็จะได้สำเนียงของภาษาแสก อย่างตรงเสียง เช่น ป - ำ - ง = ปาง เปลี่ยนเป็น ป - ำ - ก = ปาก

ตัวที่ 2 (^) ไม่ไ้จับใช้กำกับเสียงคำศัพท์ในภาษาแสก ซึ่งเป็นเสียงอยู่กึ่งกลางระหว่างไม้เอกกับไม้โท ซึ่งเสียงไม้จับนี้ มีเสียงวรรณยุกต์จะต่างจากภาษาไทยกลาง

ตัวอย่างการเขียน คำศัพท์ภาษาแสก ด้วยรูปวรรณยุกต์ไม้จับ ดังนี้

คัมปิ่น	“ทอเสื่อ”	พิ่นจิ่น	“ผ้าถุง”
นัมอ้อย	“น้ำอ้อย”	อิ่นจื่อ	“เสียใจ”
ขะม่า	“ผ้าขาวม้า”	ล็กฮั่ง	“เสารั่ว”

3.3 วิธีเรียงลำดับ การใช้วรรณยุกต์ ในระบบตัวเขียนภาษาแสก สรุปทั้งหมดมี 7 เสียง 6 รูป ดังนี้

1. () เสียงพิน	“เสียงสามัญ”	5. (°) ไมโท	“ไม้โท”
2. (-) ไม้แทรก	“ไม้้แทรก”	6. (¨) ไมตรี	“ไม้ตรี”
3. (') ไม้เอก	“ไม้้เอก”	7. (´) ไมจี้คะว้า	“ไม้จี้ควา”

4. (^) ໂມຈັບ “ໂມ້ຈັບ”

4. **สระ สระภาษาแรก มี 27 ตัวดังนี้**

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{9}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{11}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{13}$ $\frac{1}{14}$ $\frac{1}{15}$ $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{17}$ $\frac{1}{18}$ $\frac{1}{19}$ $\frac{1}{20}$ $\frac{1}{21}$ $\frac{1}{22}$ $\frac{1}{23}$ $\frac{1}{24}$ $\frac{1}{25}$ $\frac{1}{26}$ $\frac{1}{27}$ $\frac{1}{28}$ $\frac{1}{29}$ $\frac{1}{30}$ $\frac{1}{31}$ $\frac{1}{32}$ $\frac{1}{33}$ $\frac{1}{34}$ $\frac{1}{35}$ $\frac{1}{36}$ $\frac{1}{37}$ $\frac{1}{38}$ $\frac{1}{39}$ $\frac{1}{40}$ $\frac{1}{41}$ $\frac{1}{42}$ $\frac{1}{43}$ $\frac{1}{44}$ $\frac{1}{45}$ $\frac{1}{46}$ $\frac{1}{47}$ $\frac{1}{48}$ $\frac{1}{49}$ $\frac{1}{50}$ $\frac{1}{51}$ $\frac{1}{52}$ $\frac{1}{53}$ $\frac{1}{54}$ $\frac{1}{55}$ $\frac{1}{56}$ $\frac{1}{57}$ $\frac{1}{58}$ $\frac{1}{59}$ $\frac{1}{60}$ $\frac{1}{61}$ $\frac{1}{62}$ $\frac{1}{63}$ $\frac{1}{64}$ $\frac{1}{65}$ $\frac{1}{66}$ $\frac{1}{67}$ $\frac{1}{68}$ $\frac{1}{69}$ $\frac{1}{70}$ $\frac{1}{71}$ $\frac{1}{72}$ $\frac{1}{73}$ $\frac{1}{74}$ $\frac{1}{75}$ $\frac{1}{76}$ $\frac{1}{77}$ $\frac{1}{78}$ $\frac{1}{79}$ $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{81}$ $\frac{1}{82}$ $\frac{1}{83}$ $\frac{1}{84}$ $\frac{1}{85}$ $\frac{1}{86}$ $\frac{1}{87}$ $\frac{1}{88}$ $\frac{1}{89}$ $\frac{1}{90}$ $\frac{1}{91}$ $\frac{1}{92}$ $\frac{1}{93}$ $\frac{1}{94}$ $\frac{1}{95}$ $\frac{1}{96}$ $\frac{1}{97}$ $\frac{1}{98}$ $\frac{1}{99}$ $\frac{1}{100}$

၁-၀၃ ၂-၀၁ ၁-၀၃ ၁-၀၃ ၁-၀၃ ၁-၀၃ ၁-၀၃ ၁-၀၃ ၁-၀၃

ตัวอย่างการเขียนคำ ที่มีสระต่างๆ ดังนี้

๕-๕	จะโกย	"กึ่งท่า"
๕	พริบ	"ผม"
-๑	ปรา	"ปลา"
๑	ปัด	"เปิด"
๑	วี่	"ไฟ"
๑	วิน	"พื้น"
๑	จื่อ	"ใจ"
-๑	อูนับ	"ตุ่มดินใส่น้ำ"
๕	หมู่	"หมู"
๕-๕	เตะ	"ตะ"
๕	เพ็	"แพไม้ไผ่"
๕-๕	กะและ	"เกรียน"
๕	แถวี่	"เขียด"
-๖๕	ล้วยะ	"ปลอบโยน"

ัว	ฉู้	"หฐ้า"
เียะ	เกิบเกี้ย	"รองเท้าไม้"
เีย	เผี้ย	"เสื่อ"
เือะ	กองเือะเือะ	"กึ่งโน้ม"
เือ	โคเตรื้อ	"คั่นนุก"
เอะ	แน๊	"แม่"
เอ	จะเถรื้อ	"ตะไคร้"
เอะ	กะโป๊ะ	"กะลา"
เอะ	โป้ย	"กระบวย"
เอะ	กะเตาะ	"ตะกร้าใบเล็ก"
เอะ	ไมห่อ	"ไม้ขอสอย"
เอะ	ไฮ	"ไฮคักปลา"
เอะ	เป้า	"ปู่"

สระที่ไม่ใช่ คือ ใ และ ำ เหตุผลที่ไม่ใช่เพราะมีหลายตัวจะซ้ำกัน จะทำให้สับสนและยากแก่การจดจำ เป็นการใช้วรรณยุกต์เปลืองด้วย

5. **คำพ้องรูป** คำพ้องรูป คือ คำที่มีพยัญชนะต้น, วรรณยุกต์, สระ และ ตัวสะกดเหมือนกัน แต่ออกเสียงไม่เหมือนกัน เช่น

เสียงสั้น		เสียงยาว	
เสียงหันไร	"ลงบันได"	เสียงเค็ม	"ลองชิม"
เสียงหล้าง	"ลงใต้ดิน"	เสียงฮิด	"ลองท่า"
เสียงร๊าน	"ลงจากบ้าน"	เสียงเผี้ยมอ	"ลองเสื่อใหม่"
เรื่อค้อง	"ในป่าดง"	ค้องมากແ່ງ	"คองมะขาม"
ค้องหຸ່ມ	"ป่าดงรก"	ค้องมากເມືຍ	"คองมะม่วง"
ค้องถูก	"ดงเสือ"	ค้องเหวี่ยง	"กักงานไว้ไม่ทำ"

ข้อสรุปของคำห้องรูป คือ ถ้าคำศัพท์คำไหนเป็นคำที่ออกเสียงยาวให้ขีดเส้นใต้ตรงสระ เช่น ในคำว่า "ลอง" คำนี้ สระก็คือ "อ" เพราะฉะนั้นจึงขีดเส้นใต้ตัว "อ" ให้เป็นที่เข้าใจกัน ดังนี้ เสียงเค็มเสียงฮิด ค้องมากແ່ງค้องมากເມືຍ เป็นต้น

6. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ระบบตัวเขียนภาษาแสก ได้นำเอาเครื่องหมายต่างๆ จากภาษาไทยมาใช้เพื่อแสดงความหมายของคำและประโยคอื่นๆ ให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ตัวอย่างการเขียนรูปเครื่องหมายวรรคตอน

๑	ไมไหน	"ไปขานเล็ก"	:	ไมงั้น	"จุลภาค"
๑๓๑	ไมปึก	"ไปขานใหญ่"	?	ไมอะท้ำ	"ปริศนีย์"
๑	ไมข้มเจียน	"ไม้ขมก"	:	()	ไมวังเลียบ
๑	ไมไคคิ่น	"ไม้ไคคู่"	!	ไมต้อกจะมะ	"อัศเจรีย์"

วิธีใช้เครื่องหมาย กับประโยคและคำต่างๆ ดังนี้

6.1 ๑ ไมไหน "ไปขานเล็ก" ใช้เขียนต่อท้ายประโยคหรือคำศัพท์อื่นๆ เพื่อแสดงว่า ยังมีต่ออีกเล็กน้อย

ตัวอย่าง เช่น ไ้คค่างโบโรงมีค่างอิดอ้อย มีค่างคามเป่า ค่างนัมพุนค่างทาน ๑

โคกคองเห็ดไม่กว้าง มีเห็ดออกนิดหน่อย มีเห็ดก้านปูเห็ดน้ำหมาก เห็ดถ่าน ฯ

6.2 ฯลฯ ไม่บีก-ไปฮานใหญ่ใช้เขียนต่อท้ายประโยค หรือคำศัพท์อื่นๆ เพื่อแสดงว่ายังมีอีกมาก

ตัวอย่าง เช่น โข้งโรงมีค่างออกหลายมีค่างกอด่างไคค่างตาบมีค่างเผ่งเข้า ฯลฯ
โคกคองเห็ดกว้างมาก มีเห็ดมากมาย มีเห็ดก้อ เห็ดไค เห็ดโคน เห็ดฟิงข้าว ฯลฯ

6.3 ๆ ไม่ฮัมเจียน-ไม๊ฮัมกใช้เขียนต่อท้ายคำศัพท์ เพื่อต้องการให้อ่านซ้ำ เช่น มีอิดๆ "มีน้อยๆ", มีหลายๆ "มีหลายๆ", ญึมๆ "เร็วๆ"

6.4 ๘ ไม่โคคิ่น-ไม๊ไคคู่เขียนกำกับไว้ข้างบนคำศัพท์ เพื่อต้องการให้สระในคำศัพท์นั้นมีเสียงสั้นลง เช่น แมริก "เมลิค", แชนเล็ก "เสนละเอียด"

6.5 , ไม่จั้น "จุถภาค" ใช้เขียนคำ เพื่อแสดงว่ายังไม่จบประโยค

ตัวอย่าง เช่น ผ้อไปนา, เบ๊ยไปสวน, นวงไปโรงเรียน

ห่อไปนา, แม่ไปสวน, น้องไปโรงเรียน

6.6 ? ไม่อะท๊า-ปรัศนิย์ เป็นเครื่องหมายคำถาม เขียนไว้หลังประโยค

ตัวอย่าง ประโยคคำถาม เจ้าคำ ไป เหนือ ?

คุณจะไปไหน ?

6.7 () ไม่วิ่งเล็บ "นขลิจิด" เขียนในวงเล็บเป็นคำอธิบายเพิ่มเติม

ตัวอย่าง เช่น ปรากปรั"ตากปลา" (ตากใส่แดด)

ย้งปรั "ตากปลา" (ตากรมควันเหนือเปลวไฟ)

6.8 ! ไม่ค็อกกะมะ-ฮักเจริย์เขียนไว้หลังประโยค เมื่ออุทานออกมา ตอนตกใจ หรือว่าดีใจ

ตัวอย่าง เช่น โอ๊ะ..ลคตัมฮึน !

ว้าย..ย รถชนคน !

โอ้ว..ไค้หลานผ้อสาย !

โอ้ว..ไค้หลานผู้ชาย !

7. การเว้นวรรค ให้เขียนเว้นวรรคระยะหนึ่งเพื่อให้อ่านสะดวก สำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา จะได้เข้าใจ และรู้ว่าคำไหนเป็นคำไหน และสิ้นสุดที่คำใด เช่น

สอย เลื่อง ผ้อ เป๋ย

ฉั่น รัก พ่อ แม่

เขียน เกา ตรัมน้ำ เอา เร็ง กั้น

เกี่ยว ข้าว คำนานาเอาแรง กัน (ลงแขก)

8. การเขียนคำยืม, ชื่อคน, ชื่อสถานที่

8.1 การเขียนคำยืม ให้เขียนตามสำเนียงภาษาตาก เช่น

ฟุตบอล	"ฟุตบอล"
เทนนิส	"เทนนิส"
โทรศัพท์	"โทรทศน์"
พลาสติก	"พลาสติก"

8.2 การเขียนชื่อคน ให้เขียนทับศัพท์ ตามสำเนียงภาษาไทยกลาง เช่น สุจิตรา จวง สีฟัน ชินกร ปรีชา

8.3 การเขียนชื่อสถานที่ ให้เขียนทับศัพท์ ตามภาษาไทยกลาง เช่น นครพนม สกลนคร วัดโสภาวิทยาราม เป็นต้น

9. หรู่บหัวเถวเสี่ยง มีข้าวเจ็ดหัว(พยัญชนะต้นที่ใช้ในภาษาตาก มี 27 ตัว)

ก ก ข กง จ ฅ ญ ด ต ท ถ น บ ป ผ พ ฟ ม ย ร ล ว ส ห อ ฮ

10. หรู่บไมหรัยเสี่ยง มีข้าวเจ็ดหัว (สระที่ใช้ในภาษาตาก มี 27 ตัว)

-ะ -ั -็ -า -ิ -ี -ึ -ุ -เะ -เ -แะ -แ -วะ -ว -เียะ -เีย

-เือะ -เือ -เือะ -เือ -เือะ -เือ -เือะ -เือ -เือะ -เือ -เือ

11. หรู่บไมจัมพั้น (รูปเครื่องหมายวรรคตอน)

๑	ไมไหน	"ไปยานเล็ก"	,	ไมจัน	"จุลภาค"
๑๑๑	ไมปี้ก	"ไปยานใหญ่"	?	ไมอะท้ำ	"ปริศนีย์"
๑	ไมยัมเจียน	"ไม้ยมก"	()	ไมวังเลียบ	"นขลิขิต"
๑	ไมไตคั้น	"ไม้ไค้"	!	ไมค้อกขะมะ	"อัศเจรีย์"

12. ไนว์้างเสียงฟ้าต่ำแตรกมีร็อกท้าว แจ็คเสียง (วรรณยุกต์ที่ใช้ในภาษาแตงมี 6 รูป 7 เสียง)

1. () เสียงพิน	"เสียงสามัญ"	5. (°) ไนโท	"ไนโท"
2. (-) ไนแตรก	"ไนแตรก"	6. (°) ไนตรี	"ไนตรี"
3. (') ไนเอก	"ไนเอก"	7. (°) ไนจัตตะว้า	"ไนจัตว้า"
4. (^) ไนจับ	"ไนจับ"		

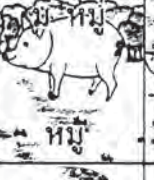
13. ไนว์้างเสียงมีแจ็คเสียงปิ่นเจียนแล้ว (วรรณยุกต์มี 7 เสียง ผสมเป็นคำ)

1. () เสียงพิน	"เสียงสามัญ"	กางไมไกรอมออมบางคางฮุ้นปุ่นเกาฯลฯ
2. (-) ไนแตรก	"ไนแตรก"	ปรากฏปร้า หร่าโอกโทกไปไก่อปรรุฯลฯ
3. (') ไนเอก	"ไนเอก"	โหญ่นท้าวไมหญ่ามได้กินหรีนสองก้องฯลฯ
4. (^) ไนจับ	"ไนจับ"	แญ่นจ้างค้างออก อ้อยหวาน ก้านหรง ฯลฯ
5. (°) ไนโท	"ไนโท"	ไ้ยสด หล้างเปร่อ เชื้อกัมหลัญมึน ฯลฯ
6. (°) ไนตรี	"ไนตรี"	ถูกล้ายว้ายเรยเลียไป ไฟก้าว้าแก่น ฯลฯ
7. (°) ไนจัตตะว้า	"ไนจัตว้า"	กินเกาเอ้าปร้าทำเค่อเบือหรง ก้องแญ่น ฯลฯ

หรรษาทั่วถิ่นเสียง มีข้าวแฉัดทั่ว
พยัญชนะต้นที่ใช้ในภาษาแสก มี 27 ตัว

 ด-ดึก หลิบกั๊ก	 ค-เค็ด ปรี๊ดเอง	 ข-แง ไชย	 ก-ก ราชัน	 ง-งัว ทิมทาน
 จ-จระเข้ ทิวไหน	 ช-ช่าง ไชยได้	 ญ-แญม กิบหรรษา	 ค-คัก อนนอม	 ต-ตริ่ง นอมไคร์
 ท-ทึง ห้องไท	 ถ-ถัด จอกชัย	 น-หนุ่ หลุ่จอย	 บ-บอ สอยเค้า	 ป-เป่า เป็ดแดง
 ฝ-ฝืด แด่นแสง	 ฟ-เพ็ด ถ่อไป	 ฟ-ฟิม ไชโย	 ม-หม ม้ามไร	 ย-โย จอยปรี๊ด
 ร-ร้าว พายหม่า	 ล-หลั่ง ชุกหลาย	 ว-ว้าย หนองฮอย	 ส-สอย ส่ายกือ	 ห-หัง ชุกหม่อ
 ฮ-ฮอย คินหวาน	 ฮ-ฮอย อ้อมรวัน			

หฺรืบหัวเถร่าเสียง มีซ้าวแจ็ดหัว
พยัญชนะตันที่ใช้ในภาษาแสก มี 27 ตัว

 เลื้อ	 ขั่ว	 ตะกรตาใหญ่	 กูกักน้าไขรามา	 งั่ว
 จิ้งจก	 ข้ง	 เงิน	 เด็ก	 ตา
 ธง	 ถุงใส่ทอง	 หมู	 วัว	 ปู
 เรือ	 แพไม้ไผ่	 ไผ่	 หมู	 ไผ่ปลูก
 เรือ	 กล้วย	 กล้วย	 สร้อยคอ	 มะละกอ
 อ้อย	 อ้อย			

ไม่หวั่นเสียงฟ้าผ่าแตรก็มีข้าวเจ็ดหัว
สระที่ใช้ในภาษาแสก มี 27 ตัว

-ะ = จะโก้ย กิ้งก่า	-ั = ผรั้ม เส้นผม	-า = ปรำ ปลา	-ิ = ปัด เปิด	-ี = วิ
-ึ = วีน จันทน์	-ื = จื่อ ใจ	-ุ = อัมม คัมคัมใส่น้ำ	-ู = หมู หมู	-ะ = เต๊ะ เตะ
-เ = เพ็ แพไม้ไผ่	-แะ = กะแทะ เกวียน	-แ = แถร์ เซยต	-ัวะ = ญัวะ ชูลอบไร่หนาน	-ัว = งัว งู
-เียะ = เก็บเกียะ รองเท้าไม้	-เีย = เฝีย เสื้อ	-เือะ = กอเงือะ กิ่งโนม	-เือ = โคเตือ ดงมก	-เือะ = เบี้ย หม่อ
-เือ = จะเถือ ตะไคร้	-เือะ = กะโป๊ะ กะลา	-เือ = โบ้ย กระบวย	-เือะ = กะเตาะ ตะกร้าใบเล็ก	-เือ = ไม้ห่อ ไม้ซอสอย
-เือ = ไย ไซดักปลา	-เือะ = เป้า ปู			

ตัวชะกั๊ดมีเปิดหัว ก ง ด น บ ม ย ว

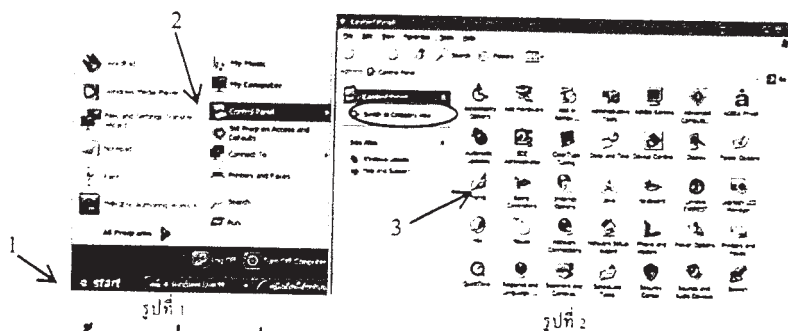
-ก = กูก เลื้อย	-ง = งู ยุง	-ด = ป็ด เป็ด	-น = วิน ฟัน
-บ = กบ กบ	-ม = ม้วน ริมฝีปาก	-ย = มาย เหวีย	-ว = แฉ่นข้าว ธนษตรยลลล

14. การพิมพ์ภาษาแสดด้วยโปรแกรม Microsoft Word ถึงแม้ว่าระบบตัวเขียนภาษาแสดได้ใช้อักษรภาษาไทย ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด แต่ก็ไม่สามารถพิมพ์ภาษาแสดในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ได้ทุกคำ เช่น ถูก เกาต์่างโปรแกรม Microsoft Word จะไม่สามารถพิมพ์ได้ทางขณะที่มวิจัย จึงได้ทำการแก้ไขตัวหนังสือให้พิมพ์ภาษาแสดได้ ที่เราเรียกกันว่า Font

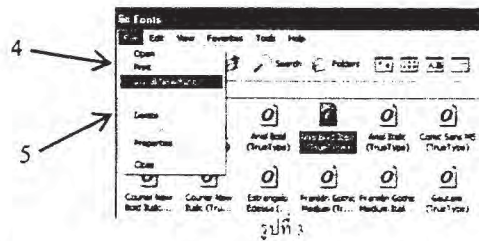
Font (ฟอนต์) คือตัวอักษรที่ใช้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์แปลตามศัพท์ หมายถึง ตัวพิมพ์ (ตัวอักษรที่พิมพ์)

การติดตั้ง Font เราจะอธิบายวิธีการติดตั้ง Font เฉพาะระบบปฏิบัติการ Windows XP และ Windows 7

1. การติดตั้ง Font เพิ่มบน WindowsXP

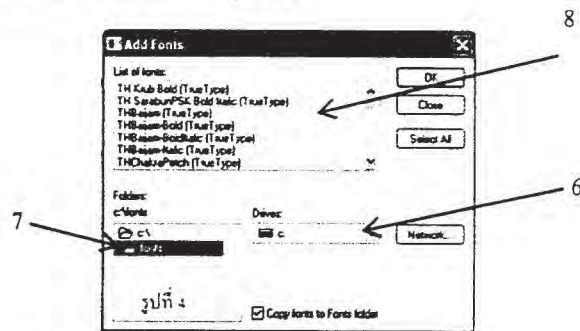

ขั้นตอนที่ 1 ไปที่ Start -> Control Panel ดังรูปที่ 1 ตามลำดับ มองหาไอคอน Fonts ดังรูปที่ 2 (ข้อ 3) เจอแล้วดับเบิลคลิก (กรณีไม่แสดงไอคอนดังตัวอย่างรูปที่ 2 ให้คลิกที่ Switch to Classic View ที่เราวงกลมไว้)

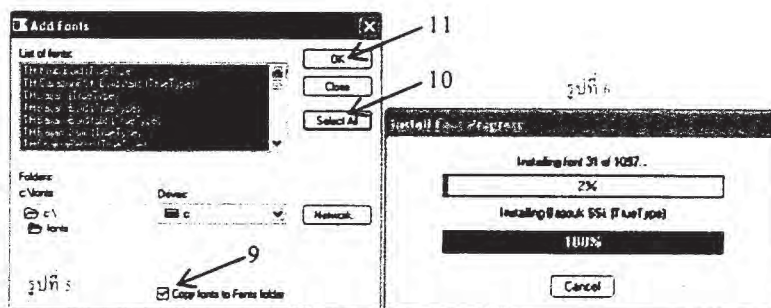
รูปที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 จะแสดงหน้าต่าง Fonts ทั้งหมดที่อยู่ในเครื่องของเราเลือกคำสั่ง File -> Install New Font... ดังรูปที่ 3

รูปที่ 4

ขั้นตอนที่ 3 จะแสดงหน้าต่าง Add Fount ดังรูปที่ 4 เลือกตำแหน่งที่อยู่ของฟอนต์ที่เราดาวน์โหลดมา(ข้อ 6) ในตัวอย่างผมดาวน์โหลดมาไว้ที่ C:\Fonts(ข้อ 7) ผมก็เลือกไปที่ตำแหน่งนั้น จากนั้นก็จะแสดงชื่อฟอนต์ที่ List of fonts(ข้อ 8) ในตัวอย่างฟอนต์มีหลายตัว หากมีตัวเดียวกันก็จะขึ้นอันเดียว

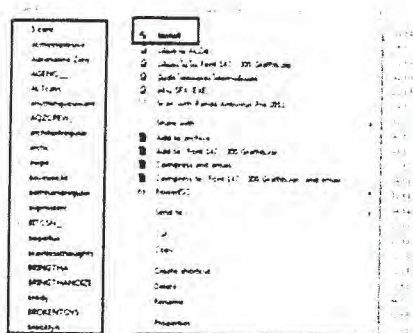

รูปที่ 5

ขั้นตอนที่ 4 ดึงเครื่องหมายถูกที่ Copy fonts to Fonts folder ดังรูปที่ 5 (ข้อ 9) คลิกที่ปุ่ม Select All (ข้อ 10) และ OK (ข้อ 11) ตามลำดับก็จะเข้าสู่ขั้นตอนการติดตั้ง ดังรูปที่ 6 ขั้นตอนนี้ใช้เวลาแป๊บเดียวเมื่อขั้นตอนสิ้นสุดหน้าต่าง Add Font ก็หายไป เป็นอันเสร็จครับ

2. การติดตั้ง Font เพิ่มบน Windows 7

การติดตั้ง Font เพิ่มบน Windows 7 นั้นง่ายกว่า Windows XP มาก

เมื่อดาวน์โหลดฟอนต์มาแล้วให้
คลิกขวาที่ไฟล์ฟอนต์ เลือก Install ดังรูป
ก็เป็นอันเสร็จครับ

สามารถติดต่อขอ font ภาษาแสดได้ที่ Email : Chaipanha@windowslive.com

หรือ ทางคณะที่มวิจัยภาษาแสดบ้านมะหว่า ค.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม

การพิมพ์คำบางคำที่โปรแกรม Microsoft Word ไม่สามารถพิมพ์ได้ด้วย Font Sack เช่น กูก เกาะค้าง เพราะมีอักขระเพิ่มขึ้นโดย Font ภาษาไทยทั่วไปไม่สามารถพิมพ์ได้

วิธีพิมพ์ภาษาแสดด้วย Font Sack

1. (-) โบนแตรก "ไบ้แตรก"ให้เปลี่ยนโหมดเป็นภาษาอังกฤษก่อนแล้วกด

Shift ค้างแล้วตามด้วย _ ดังรูป

วิธีแก้ปัญหาค้างๆเช่น มาก ให้พิมพ์ มาก ก่อน แล้วค่อยกลับมาพิมพ์ - บน ม.น้ำ ที่หลังสรุปคือ เมื่อมีสระในภาษาไทยอยู่ด้วยจะไม่สามารถพิมพ์ - ก่อนได้ต้องพิมพ์ที่หลังสระอีกปัญหาคือ - อยู่ต่ำ เช่น มากปัญหา คือ ขนาดแบบอักษรไม่เท่ากัน ต้องทำอักษรให้มีขนาดเท่ากัน

2. (^) โบนจับ "ไบ้จับ" สำหรับ ^ จะมี 2 ตัว คือ ตัวลอยต่ำและลอยสูง ตัวลอยต่ำ คือ ข ตัวลอยสูง คือ ค

ตัวอย่างการใช้ ^ แบบตัวลอยต่ำและตัวลอยสูง

^ แบบลอยต่ำ	เจ้าค้างอ้อย
^ แบบลอยสูง	คิวญูป้อ

3. กู วิธีพิมพ์ คือ พิมพ์ ก และ . ก็จะได้ กู ตำแหน่งในแป้นพิมพ์ดังรูป

เช่น คำว่า เกา ถ้า Font ภาษาไทย จะพิมพ์ เกหา ถ้า Font ภาษาแสด จะได้ เกา

วิธีแก้ปัญหาค้างๆ เช่น คำว่า เกา จะไม่สามารถพิมพ์ . เก . ได้จะต้องพิมพ์ . เก . แล้วกลับมาพิมพ์ . ตรง ก.ไก่ ที่หลัง ก็จะได้คำว่า เกา สรุป คือ เมื่อมีสระในภาษาไทยอยู่ด้วยจะไม่สามารถพิมพ์ . ก่อนได้ต้องพิมพ์ที่หลังสระ

นือกูร์รีค

* นือกเฮ้ย นือกูร์รีคไปหรีค คอคกิ้นแมร์กเกาญน้ำบั้ง จ้อยโคทม โคหม่าญนัมปา
เกามี่แต่นือกูร์รีค(ฮัมโหล้ *)

ป้าดา

โกโงก

* โกก อี โอ้ก โอ้ก โอ้ก โกพูโงก หันเค่อหล้งเที่ยงน้ำยูกับฟ้ากับสีกไห่น้ำไห่น้อย
สีกฟ้าส้ากแดหล้อมส้ากลูกพรอม ไปหว่ากิ้นแม้งโน ส้ากถร้าโบทั้นกิ้นเกาส้ากถร้า
โบทั้นกิ้นเกาส้ากโบทั้นเหว่า ได้หว่ากิ้นไคร่า (ฮัม *)

ป้าดา

ปรำเคร็ง

* ปรำเฮ้ยปรำหวีนอำอำจื่อแซ็กคุ่มค้ำม นัมแกงเล็ดแอวเล็ดท้าม นัมแกงเล็ดแอว
เล็ดท้ามปรำ นันหญ่ามไปเชนนัมโครย ปะฮุ้นจอเรตีกสะดุ้ง ปรำฮิดนำญง ยู
เท้วยัมโถ้ย ไปหรีคเคร็ง ยูเร็กเหย็บฮ้อนๆ เอ้อปรำเคร็งกอนไก่อ้าเอาเค้ยๆ (ฮัม *)

ป้าดา

ปี้คก้าบ

* ปี้คเฮ้ย ปี้คก้าบก้าบ ผ้อโร้ไปราบเอาโงกหม่าเอือทัวปี้คกิ้นโงกกิ้นเปา ยูเรือปา
เกานัมถ้องน้ำเค่อ เสียงปี้คโบไคมีไคคมีแตปะโยค เคร็งเรือว้างเหรือเบ้ยรอม
เคร็งข่อก็้อเอือกิ้นแล้วเถรียวไปโล้งเลี่ยนๆ ตั้งจื่ออ่านเขียน เค้อๆ นางเคอ... (ฮัม *)

ป้าดา

ผ้อเบ๊ยเลื่องโร

* นอยนอย หน้อย นอยนอยนื้อย
หน้อย นื้อยนอยนอยนอย หน้อย
นอยนอย หน้อย นอยนอยนื้อย
นอยนอย หน้อย นอยนอยนื้อย
หน้อย นื้อยนอยนอยนอยนอย
หน้อย นื้อยนอยนอยนอยนอย

**เบ๊ยฮอยเลวเก็งเบ๊ยเจ้า วัวปูนเกาเลียงโรจันบีกเบ๊ยเลื่องก่าโรพื้นลิก ผ้อเลื่องก่า
โรพื้นลิก แต่ไหนจันบีกเบ๊ยเอ้าจื้อจอบีกหมาไก่น้อยหักได้อออิง อีฮ้ายคำอินจื้อ
เอ้อหนอ ไปโรงเรียน คูเอื้อเจียนร่อ ไปโรงเรียน คูเอื้อเจียนร่อ เหญื้อแท้นเบ๊ยผ้อ
โรพื้นลิกนี้มือนี้ฮิดคี่เลวห่า ฮิดทากะยา ตั้งจื้อจับคี่ผ้อเลื่องเบ๊ยเลื่องลิกนี้ผ้อเลื่องเบ๊ย
เลื่องลิกนี้ต้องพันฮิดคี่ ห่องผ้อเบ๊ยโรฯ(ฮัมโหล้ * / **)

ป้าตา

แดรว์สาวแตรก

- ผส. สาวแตรก ชับละร้ายแล้ว แอ้งฮุ้นนื้อยแด้วได้ แหร่นพื้นปุ่นครื่อง
มบ. แอ้งไกฮุ้นแอ้งไกฮุ้นนื้อยญองฯนวงโบได้หล่องผะหญาแอ้งเลีย
ผส. นวงเอ้อย กินเกาจอทำไดฮุ้นแหร่นนำชับห่าวจุนพูน ผ้อเบ๊ยเจ้าเอ้าอะทำฮุ้น
ปุ่นฯห่าวจุนพูน ชับถร้ายนวงสาว แอ้งนี้ โบแท้นมีฟ้าไดฮุ้นแหร่นนำ
ถร่อพื้นแด็กบ่าว ถร่อยนื้อมถร่อยรู้กร้านเจ้าผ้อเบ๊ยวัวเท่า หมั่นฮิด เวียกต่าง
เค้
มบ. นวงนี้กึ่งโบแท้นมีเค้อ จื้อกึ่งหมั่นเฮ้อแอ้งฮุ้นนื้อม ยูเค้อแอ้งต้องไป ย้องเอ้าเท่า
เอ้าเกฯ เอ้าผ้อเอ้าหมั่นฮุ้นถร่อแดง กิ้นครื่องผ้อสาย ฮอยโบหมั่นกือจื้อผ้อ
เบ๊ยฮอนกือฮอยกึ่งเหญื้อแท้นว้าว โบได้คึด โบได้ไปฮิดซั่วฯ ไปซึง
ไปกั้วป่านลิก ผ้อหมัโบทื้อย

ป่าคา

กลอนคำ วิถีชนไทแสก

(เกริ่น) ละปุงลุงซึ่งแอ้ง กะปุงลุง.... คั้นແ່ງร่นฮุ้นล้องฟุ้งเห่รักกำฮุ้นແຢ່ນມີ
เกປານເນືອກິ່ງນ້ອມດີ ລະເທົາເກປານເນືອກິ່ງກຳດີຄັນແຢ່ນມີສິ່ນມີແມ້ນຄຣາຍຍູທ່າ...
ຝື່ນວງນ້າ...

ละจิกาง... เหญ่เย้า่นำสะซ้อนี้คำได้ลายพันก่อนคำได้เอ่ยซุ่นท่อนพันเจียน
ฮັບແຕຣກ ກິ່ງເຍືອກຳແຕຣກມີແຕເຣືອໝ່າໂຮ່ກມີຟ້າສ່າ ພື້ນຮ່ອງຜ້ອຮູ ກິ່ງຫັກຮ່າວກື່ຍູ
ໂບຮ່ອງທ້າງເນືອ ຄັນແມ້ນເດືອ ສຸ້ນເອົາຟ້າເອົາສອກ ຝັດໄດ້ສືກອອກ ກິ່ງຮ່າວ
ແຕຣກຟື້ນເລີຍ ແຕຣກໂຮ່ນີໂບໄດ້ຍູເດັດຍຸ່ງຂອງສິດຍຸ່ງຂ່າງເຮັດຄ່ອຍາງຍຸ່ງສິດ ຍຸ່ງຄັ້ງ ບູ
ແນ່ນຄຣ່າວຣ້ານໂຮ່ກິ່ງຍູ ມັກສິດເຮັດໂສ້ຍມູໂສ້ຍບ້ານໂສ້ຍເຟີຍ ໂບໄດ້ເຄີຍໄດ້ຈິ່ງໂບໄດ້
ແຕ່ງໂຮ່ກິ່ງຟື້ນແອ້ງຟື້ນຈີ້ ພື້ນນວງສິດອະທິກິ່ງລວງລູໄປຈີບດີ ແຕຣກໂຮ່ມີຮ່ອງດີຮ່ອງ
ຮ່ອງຄັນໄປແຮ່ນປຣ່າບ້ອນໂຮ່ກິ່ງຈຸ່ມເອົາ ໂບໄດ້ຟື້ນຖຸກເຄົ້ານຸ້ນທີ່ຈື່ຈຸ່ງຈື່ໂຮ່ນຸ່ງ
ຮ່ອງໝ່າຮ່ອງແຕ່ຣ່າຄັນເຈົ້າສຸ້ນຄຣ່າເອົາ ໂບໄດ້ນ້ອຍໄດ້ທີ ແຕຣກໂຮ່ນີ ເສີຍແທ້ໄປໄດ້
ວຸ່ງກິ່ງກຳໂຮ່ໂກ ກັ່ງໄປໂກອື່ນ ຝັດໄດ້ປຣກວິນາເຮັດສິດນຸ່ງສິດທ້ານມັກເອື້ອເພື່ອເຈົ້າຈຸ່ນ
ໝ່າແຕ່ໂອ້ງອ້າຍຄັ້ງໂຮ່ຟື້ນສິດຟື້ນຮ່າງ ຝັດໄດ້ນ້ອຍໄດ້ອວດທັງຈຸ່ນເຈົ້າຮ່າງແຈ້ງ ວຸ່ງໄດ້
ແຕ່ງໄດ້ສ້າງກິ່ງທັບໂຮ່ປືກໝ່າໄດ້ຄັນໄດ້ມີຄ່ອມືນີທ້າງກ່ານເຄື່ອນໄດ້ເອົາ
ແຢ່ນເອົາຟື້ນສຸ້ນເອື້ອສິດ ເອື້ອຂ່າງມີຮ່າງຖຸກ ດ່ອຍາງຮ່າງພຸ່ນກິ່ງມີ ຖຸກເກົາກ່ອງ ໂລ້ງສີ່ ກ່ວຍ
ຈຸ່ນຈຳທິດ ບັດຮາໂບກອື່ນສິດ ໂບໄດ້ໂບຟື້ນໂຮ່ເບງໂຮ່ປືນເສື່ອກິ່ງອຸ່ນລຸ່ມຟື້ນໂງນ ຟື້ນ
ປຸ່ມທ້າວໂລ້ງສິດຮ່ອງ ໂອ້ຍລິ່ງເຄື່ອ ກິ່ງຈືອກຮ່ອງ ເຄີຍກິ່ງ ກິ່ງຈັ່ງແລ້ວ... ຜ້ອເໝ້ຍ້າຍ....

ป่าคา

สามัคคีทุกเผ่าพันธุ์

โอ..ละหนอ...อ น้อ ละฮักเอ้ย ฮักของไทย ยังเหนียวแน่น เกิดในแผ่นดิน
เดียว คือพี่น้อง ร่วมพ่อแม่...ละพวกเราชาวไทย มีบุญหลายนั้นแท้ๆ มีสุขล้วน
ทั่วสยาม สมลือนาม...เออ...เออ เอ้ย ละหน้า

เอ้อ..ก็หากว่า เป็นไทยแล้ว แนวใดก็ตามซึ่ง อยู่บนเขาหรือทางล่ง สุด
เขตแดนเหนือใต้ ชายแดนพื่น ก็ดั่งกัน บ่ได้เคย เลือกชั้น วรรณะศักดิ์ศรี มีผิว
ขาวหรือดำ คำสูงทุกคนนั้น สิ่งสำคัญ ทุกคนได้ มีใจเดียว ภักดีต่อ องค์พระ
เจ้าอยู่หัว ผู้เป็นพ่อ ทรงเป็นพระผู้ให้ พวกเราได้ชุ่มเย็น แม้จะเป็นชาวเชื้อ ชน
เผ่า หลายภาษา แต่บ่มีปัญหา เป็นกำแพง มาขวางกัน สายสัมพันธ์ สายเลือด ได้
ร่วมธงไทย โคดเด่น ได้ชุ่มเย็น คำฟ้ามาหลายช่วง อายุไข เราคนไทย มีรอยยิ้ม
พิมพ์ใจ ได้อบอุ่น... คือกับฉัน รักคุณ พ่อแม่รักลูกเต้า ยายเฒ่า ก็รักหลาน เป็น
ความจริง หนาท่าน นายกับบ่าวพึ่งพากัน สายสัมพันธ์ สายเลือดไทย สามัคคีกัน
ไว้ ยามมีภัยพาลต้อง ได้ช่วยกันให้พ้นโศก โลกได้จารึกไว้ ว่าไทยเยี่ยม เรื่อง
น้ำใจ ให้กลมเกลียว กันไว้ อย่าแยกสี อย่าแยกเผ่า ทำหน้าที่ ของเรา ของทุกคน
ให้เรียบร้อย ช่วยเมืองบ้าน พัฒนาให้มีสุข ทั่วหน้า ชาวประชา ทุกชนเผ่า...
ประเทศไทย ของเรา อย่าให้ไผ มาแบ่งแยก..รักษาไว้..ให้อยู่นานๆ หนาคนไทย
เออ...เออ...เอ้ย

ป่าคา

บ๊อเอ๋ยบ๊อ

บ๊อเอ๋ยบ๊อเอ เลียงเอ้าแ่นั้นก็อจอน้ำ เลียงบึกหมาแ่มนั้นถึงหลายผ้อโบได้
อินแฉิ่นซื่อป๊อ บ๊อพูยพูยก้วยไคหลายมื่น

ป่าคา

หมาเอ๋ยหมา

หมาเอ๋ยหมา ฮิคอะทา หมาทิ้งรอกเฮ้ถ้วนไปนั่นผ้อ ไปเลี้ยงบือนั้นเบ๊เพ่า
ร้านทำโรกิ้งได้เบ๊ยเลื่องหลายย้าอีเฮ้อกิน

ป่าคา

ว้ายเอ๋ยว้าย

ว้ายเอ๋ยว้ายเอ เลียงเฮ้าแอ่มั่นก็องจอน้ำ เลียงบีกหมาแอ่มั่นก็งหลายผ้อโบ
ไคอินแฉิ่นซือปั๊ว ว้ายพิยพิยท่วยไคหลายมีน

ป่าคา

ค่างเวียง

ค่างเวียง ยูเร็กเที่ยงน้ำเบ๊กิบหมา ไปย้าคัมแจว ฮิคชุกแลว จี้ไปกิบพริกผ้อ
กึ่งมัก นวงกึ่งมัก โชยมือฮุ้นกิน วิคามีนนั้นค่างกึ่งหลายปรอกกึ่งห้าย โบอิน
แฉิ่นซือท่วยค้อมือ โบฮวกแฉิ่นเลีย

ป่าคา

เหล่าซ้องถ้องเงิน (เล่ากลองทองเล่น)

ทิวปีคอาบน้ำทิวกำอาบนันเท่าเหม้หล้ามแคนจีนล้ายห่อเหม้หม้อคเหม้
หม้อ เอาหลังไปกอนทิวลอนตุคนั้นทิวเตรนกินแถร์ทิวแบ่ไถ่น้ำทิวกำทือราบทิว
ซาบป็นหรง ผ้ออ่องสำนเซ้าผ้อเก้าสำนเลื่องผ้อเมืองหนึ่งสำน เหม้น้างหนึ่งครือ
เหม้ญอหนึ่งจ้อ ไมห่อเก๊ะน้าง หมาแก่งหง่อนหง่อน

คุณลุงบุญมี ก้อนกัน

ฮูราง ฮูราง (เล่นกับน้อง)

ฮูราง ก่างกอด มากมอดชุกริ่งทั่วสิ่งหน้าปุ่น ไปอุ้มลุ่มนึ่งรางเบ๊ยเค่อ นึ่ง
รางเบ๊ยนั้น เอ็ก กะหลุ่ม ปุ่นบ่มปุ่นบ่ม

คุณป้าสมเกียรติ อะคะสิ่วร

น้อยจินน้อยหรรว (ท่องเล่นจำจำ)

ไฟฟ้าวีร์วิ่ก่าห้อยฮ้อยก่าโถก ไฟโตกก่าถ่า วิกทาก่าช่องหล่องวิ๊วแฮมบับ จี
แกบก่ารัมฟรัมฟ็อกนัมคืบ

คุณยายจันทอง เอกจักรแก้ว

อะก่าณินอ? (อะไรเอ๊ย?)

คุ่มถริงค่อง ย้องถริงนัม สั่วถริงลัม แฮย้นถริงควง หล้วงถริงรำนแท้น
ถริงบ้านแอ๊ะแอนถึงจ้าน เหรักโบหง่าน นู้นยูหนั่งกิน

ร้านเคร่ววัง นุมถริงโบริงนู้นสะแก้งปราคริคโบเร้าตั้งเค้าเม้ามือจุ่มโบทั้ง

คุณปู่บัวขุน มาดชัยเคน

แรคร่องเล้ง

ไอ้อีไอ ไอ้อีไอไอ นุ่นบ้านไร่อื่นแรคร่องเล้งขึ้นล่องเพ็งขึ้นฮับขึ้นสาย
ขึ้นหล่าๆขึ้นหม้วนนึ่งกิน ไร่กึ่งขึ้นคั้พรอมไ้บ้านย่องลิกหลาน ฮิคแดเจียนคั้
ปะเพ็นฮิคคอบอ์ก้อจันทั้งมือ ฅบไปไรไร

ไอ้อีไอ ไอ้อีไอไอแรคร่องเล้งไร่ร่อแพบักใจเพื่อเอาไป บั้มลึงชาด
สะหน้าบั้มลึงวิคัวเลื่อมหรือซบคั้บุ่น ไร่มืไปทั้งสำค่นาเพื่อเกิดหมาไค้พื้น
ปะฮุ่น ไร่มืบุ่นเคร้ามี่แญนก็้มเถรื่องแด้นเถรื่องฮัมเถรื่องกินห้องคั้บุ่น ไร่มื นึ่งกิน
ละร่ายบุ่นไร่หล่าไค้เกิดพื้นฮุ่นไอ้อีไอ ไอ้อีไอไอไอ้อีไอ ไอ้อีไอไอ

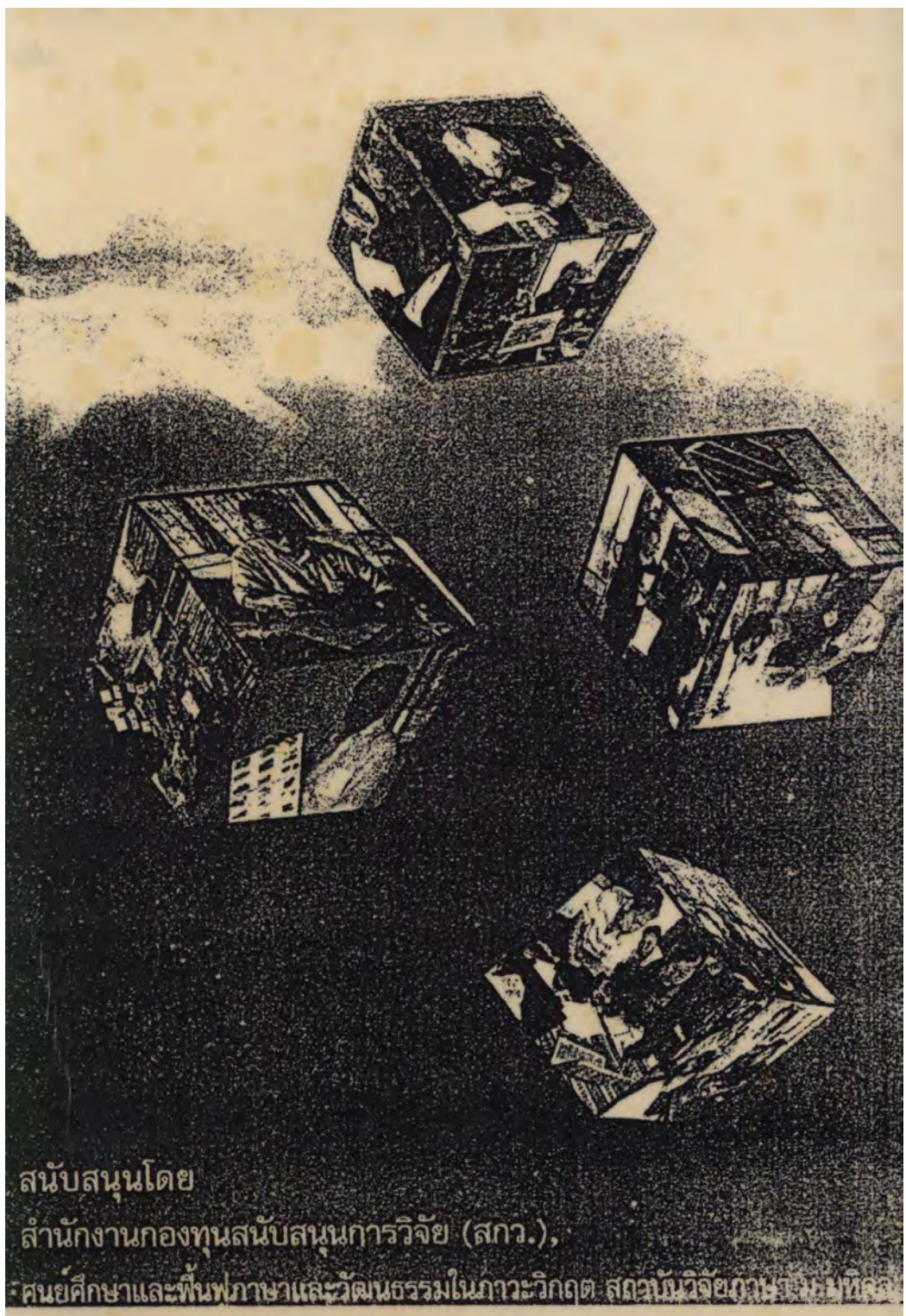
สุจิตรา กะษาวงศ์

รู้สึกนุ่น

อ้อฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อๆ นุ่นอินนอยไค้ค่น้อยเบ๊ยเฮ๊ย นุ่นเค๊ยเค๊ย ไก่ได้ ไก่
เอว เบ๊ยค่านะไปหรี ไปน้าไปฮ้าเอาปร้า หมาค่อนลิกแก่วฮ้าไค้แล้วกิบมากถั่ว
มากเปรียงเอาหมาเลียง ไค้ค่น้อยบีกสง่าเจ้าญีทาง ไค้ยูไค้กิน

อ้อฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อๆนุ่นอุปายเบ๊ยกึ่งเลื่องค่นอยนุ่นอุร่อย เบ๊ยกึ่งเลื่อง
ค่น่านุ่นอินละ ไค้ค่น้อยนีเออ...ไค้พิกเผื่อหล่าวไค้ซบตริอง นุ่นเรื่อของเรื่อเบ๊ย
เพ้าเบ๊ยเลื่องเจ้าหลั่นบ้านหลั่นเคอ อ้อฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อๆ

นุ่นอินนอยไค้ค่นอยนิน่าเจ้าบีกหมาบุ่นคั้บุ่นจ้อง เจ้าโบหล่องบุ่นคั้
นค้อเหม้เถรื่องแท้เค้ลิกหลานนีนอ ทะมะรอตังคั้มดั่งกึนก้องจุนพูน แญนก็้มหร่า
ไค้เบงเอาไปฮิคบุ่น ฮิคทานไปนึ้ฟ้าน ไปเพียง สะหว่น ยุมะฮันมีถรือเท๊วะค่านไค้
เกิดหมาพื้นลิกเบ๊ยเฮ๊ย อ้อฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อ ฮ้อฮ้อๆ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.),

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาพื้นที่พิเศษในภาวะวิกฤต สกว.สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่